

**KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
PLACÓWKA TERENOWA w STARACHOWICACH**

27-200 Starachowice

ul. Krótka 1

tel. (41) 274 58 34;

tel./fax (41) 274 64 97

starachowice@krus.gov.pl

Godziny pracy:

poniedziałek - piątek 7:15 - 15:15

Stanowiska ds. informacji przyjmują interesantów:

poniedziałek 7:15 - 16:00

wtorek - piątek 7:15 - 14:45

**Informacja na Komisję Rozwoju Gospodarczego,
Rolnictwa i Bezpieczeństwa Publicznego.**

Sesja Rady Gminy w Mircu

w dniu 25 września 2025.

Sporządził
Tomasz Ziewiec

Kierownik
Placówki Terenowej KRUS
Starachowicach

Do podstawowych zadań KRUS, wynikających z ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, należą:

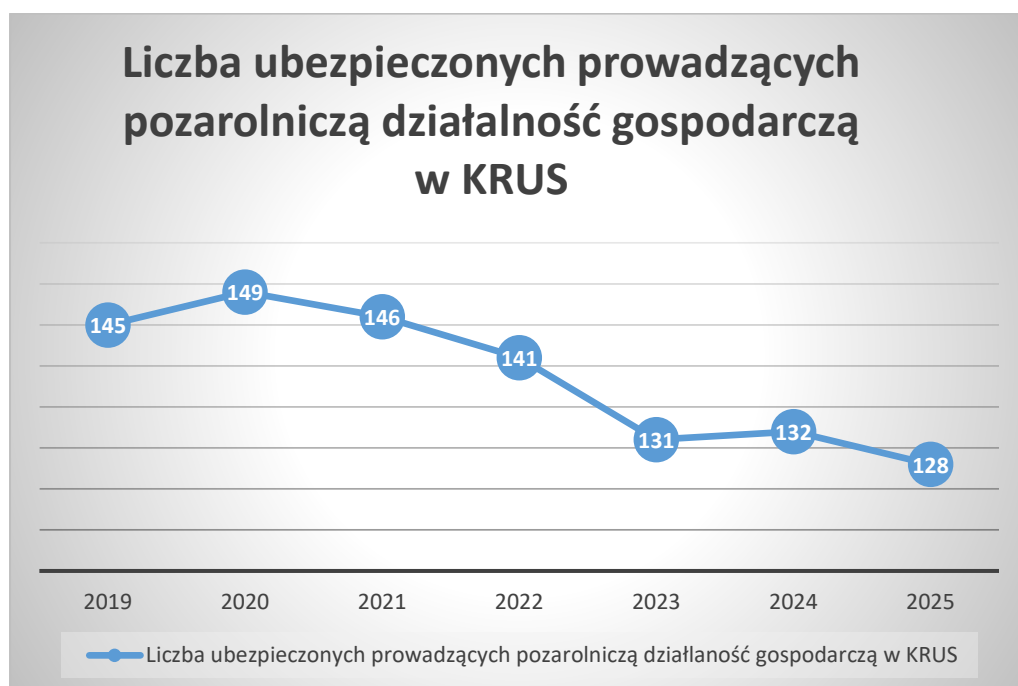
- **obsługa ubezpieczonych rolników w sprawach dotyczących obejmowania ubezpieczeniem społecznym rolników i opłacania składek na to ubezpieczenie i świadczeniobiorców Kasy (emerytów i rencistów);**

W ubezpieczeniu społecznym rolników występują dwa rodzaje ubezpieczeń:

- ✓ ubezpieczenie wypadkowo, chorobowe i macierzyńskie,
- ✓ ubezpieczenie emerytalno-rentowe

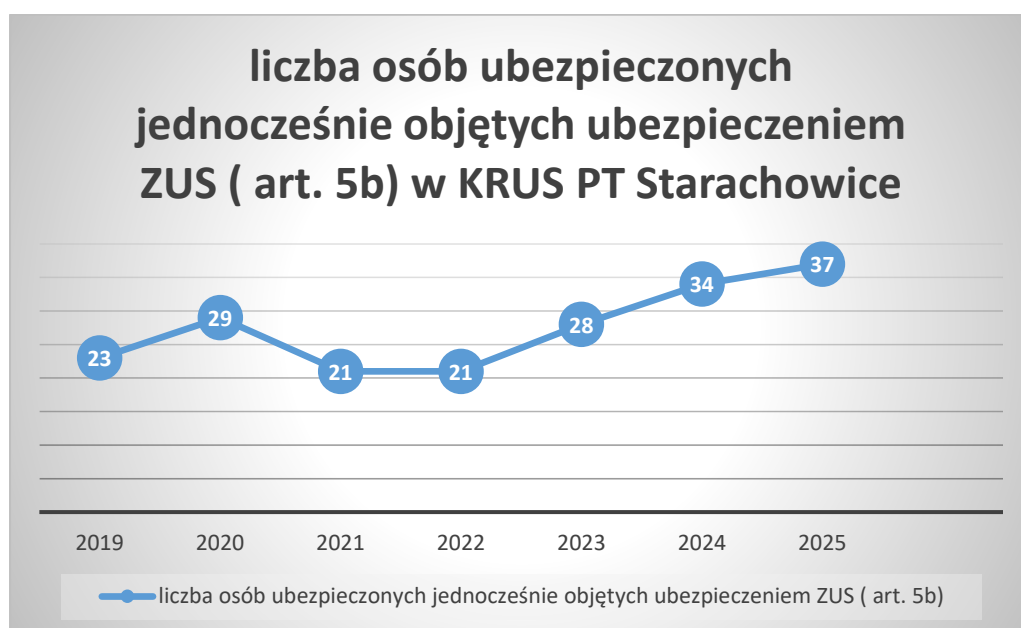
W ramach każdego z tych ubezpieczeń występuje ubezpieczenie z mocy ustawy (obowiązkowe) i ubezpieczenie na wniosek (dobrowolne).

Osoby ubezpieczone obowiązkowo mogą dodatkowo prowadzić pozarolniczą działalność gospodarczą o ile spełniają wymogi określone w art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zgodnie z art. 5b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolnicy i domownicy podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników pomimo objęcia ich ubezpieczeniem społecznym w ZUS z tytułu wykonywania umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz pełnienia funkcji w radzie nadzorczej, jeżeli spełniają określone warunki, tj.:

- 1) podlegali ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy bezpośrednio przed dniem rozpoczęcia wykonywania wymienionych umów lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej,
- 2) nie przekroczyli w rozliczeniu miesięcznym kwoty przychodu (limitu przychodu) osiąganego z tych tytułów, odpowiadającemu minimalnemu wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego za dany okres.

Zgodnie z art. 5c ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolnik lub domownik nadal podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy mimo, że został objęty ubezpieczeniem społecznym w ZUS tytułu.:

- 1) pobierania świadczenia integracyjnego, pobierania stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych oraz pobierania stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych,
- 2) pełnienia czynnej służby wojskowej jako żołnierz niezawodowy lub odbywania służby zastępczej.

Osoby, które spełniają warunki do jednoczesnego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z tytułów wymienionych w art. 5b i 5c, mają

możliwość odstąpienia od ubezpieczenia społecznego rolników po złożeniu oświadczenia w tej sprawie, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym takie oświadczenie zostało złożone w Kasie.

Z mocy ustawy (obowiązkowo) wyłącznie ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim w zakresie ograniczonym do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej **obejmuje się** pomocnika rolnika, czyli pełnoletnią osobę świadczącą odpłatnie pomoc rolnikowi na podstawie zawartej z rolnikiem umowy o pomocy przy zbiorach.

Dobrowolnie na wniosek obydwoma rodzajami ubezpieczenia obejmowane są osoby, które:

- nie spełniają warunków do podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu, a dla których działalność rolnicza stanowi stałe źródło utrzymania, w tym w szczególności rolnicy prowadzący działalność rolniczą w gospodarstwie o powierzchni nieprzekraczającej 1 ha przeliczeniowego i pracujący w tym gospodarstwie ich małżonkowie i domownicy,
- będąc rolnikiem przekazały grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa do zalesienia, jeżeli nie podlegają innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty lub prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

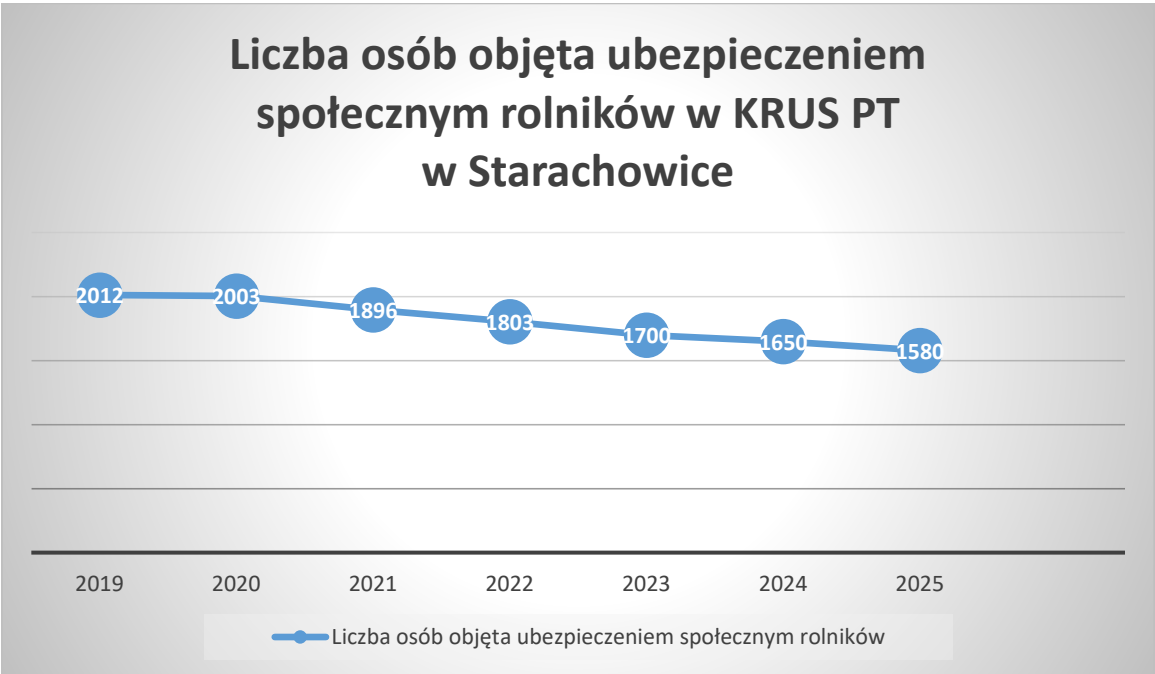
Dobrowolnie na wniosek ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim wyłącznie w zakresie ograniczonym do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej obejmowane są osoby prowadzące działalność rolniczą, a podlegające innemu ubezpieczeniu społecznemu lub mające ustalone prawo do emerytury lub renty (z wyłączeniem emerytów i rencistów, którzy mają orzeczoną niezdolność do samodzielnej egzystencji) lub mające ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Dobrowolnie ubezpieczeniem wyłącznie emerytalno-rentowym obejmowane są osoby, które:

- podlegały ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik i zaprzestały prowadzenia działalności rolniczej, nie nabywając prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia, jeżeli podlegały ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 12 lat i 6 miesięcy po dniu 1 stycznia 1991 r.,
- pobierają rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy jako rentę okresową,

- pobierają rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym – do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno – rentowego.

W okresie sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem własnym, swojego małżonka, lub dzieckiem przysposobionym jest możliwość finansowania z budżetu państwa składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe przez okres do 3 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 5 roku życia, a w przypadku sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym przez okres 6 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, pod warunkiem złożenia wniosku w tej sprawie i spełnianiu warunków określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników

Wysokość składek na ubezpieczenie społeczne rolników od IV kw. 2025 r.			
status ubezpieczonego i powierzchnia	ubezpieczenie emerytalno-rentowe	ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie	Składka kwartalna za jednego ubezpieczonego

gospodarstwa rolnego	Wymiar składki miesięcznej na FER	składka podsta wowa miesięcz na	składka dodatk owa miesięcz na	razem składka miesięc zna (3+4)	kwartalnie	składk a miesię czna	składka kwartaln a	zonego ŁĄCZNIE
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Rolnik/małżonka (-ek) rolnika prowadzący działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym o pow. w ha przelicz.:								
do 50 ha	składka podstawowa = 10% emerytury podstawowej	169	0,00	169	507	78	234	741
powyżej 50 do 100 ha	składka podstaw + 12% emeryt podstaw	169	203	372	1116	78	234	1350
powyżej 100 do 150 ha	składka podstaw + 24% emeryt podstaw	169	406	575	1725	78	234	1959
powyżej 150 do 300 ha	składka podstaw + 36% emeryt podstaw	169	609	778	2334	78	234	2568
powyżej 300 ha	składka podstaw + 48% emeryt podstaw	169	812	981	2943	78	234	3177
II. Domownik rolnika (w każdej kategorii obszarowej)	składka podstawowa = 10% emerytury podstawowej	169	0	169	507	78	234	741
III. Rolnik/małżonka (- ek) rolnika prowadzący działalność gospodarczą i działalność rolniczą w gospodarstwie rolne o pow. w ha przelicz.:								

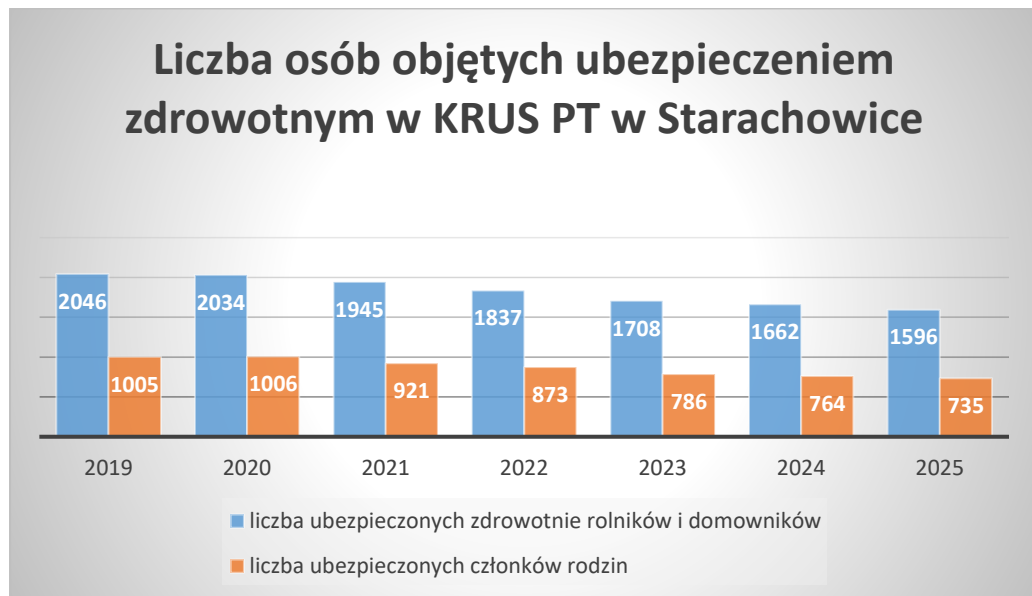
do 50 ha	dwukrotność składki podstaw	338	0,00	338	1014	78	234	1248
powyżej 50 do 100 ha	dwukrotność składki podstaw+12%emeryt podst	338	203	541	1623	78	234	1857
powyżej 100 do 150 ha	dwukrotność składki podstaw+24%emeryt podst	338	406	744	2232	78	234	2466
powyżej 150 do 300 ha	dwukrotność składki podstaw+36%emeryt podst	338	609	947	2841	78	234	3075
powyżej 300 ha	dwukrotność składki podstaw+48%emeryt podst	338	812	1150	3450	78	234	3684
IV. Domownik rolnika prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (w każdej kategorii obszarowej)	dwukrotność składki podstaw	338	0	338	1014	78	234	1248

- Kolejnym zadaniem KRUS jest obejmowanie ubezpieczeniem zdrowotnym

Ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają :

- ✓ Osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników, które są rolnikami, małżonkami lub domownikami w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników
- ✓ Pomocnicy rolnika w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników

- ✓ Rolnicy i ich domownicy, którzy nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy, niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu
- ✓ Członkowie rodzin wyżej wymienionych rolników i domowników, którzy nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu i zostali zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego w KRUS

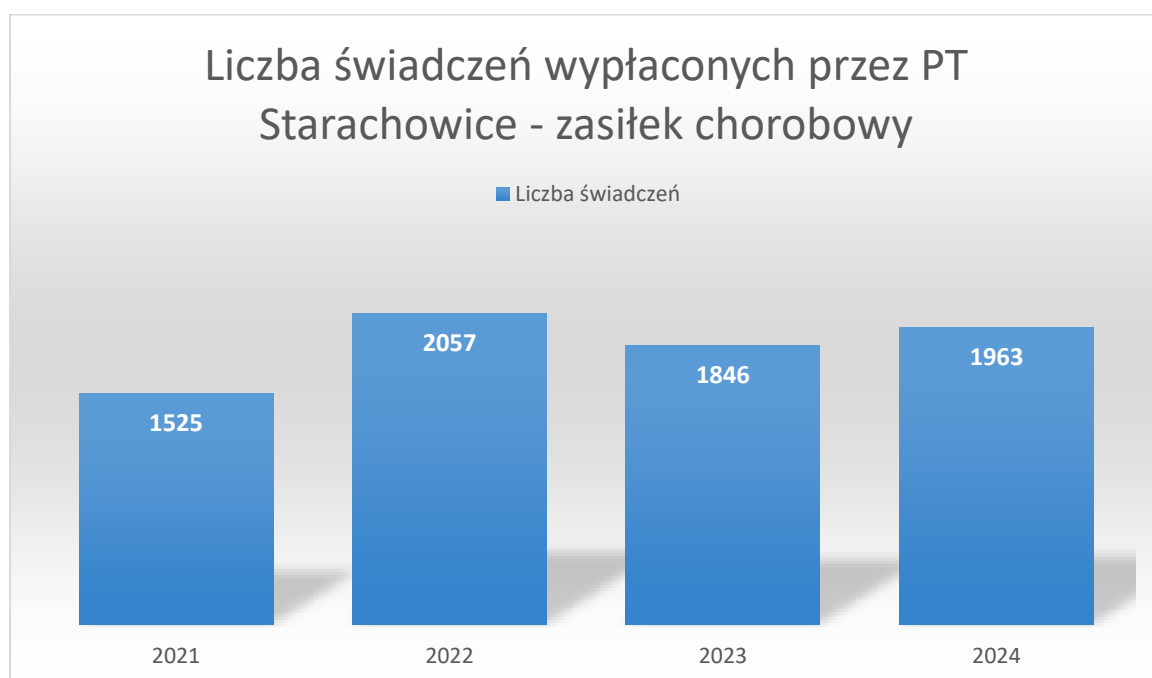

Składki na ubezpieczenie zdrowotne za rolników objętych tym ubezpieczeniem, którzy prowadzą działalność rolniczą na gruntach rolnych poniżej 6 ha przeliczeniowych oraz za ich domowników, finansowane są przez budżet państwa. Natomiast rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne o powierzchni 6 i więcej hektarów przeliczeniowych użytków rolnych składkę na ubezpieczenie zdrowotne za siebie, małżonków i domowników podlegających temu ubezpieczeniu, opłacają indywidualnie w wysokości 1 zł miesięcznie od każdego pełnego hektara przeliczeniowego użytków rolnych. Również indywidualnie opłacana jest składka przez rolników, prowadzących działalność rolniczą w ramach działów specjalnych w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (niezależnie czy działalność ta prowadzona jest wyłącznie w samoistnym dziale specjalnym, czy też dodatkowo na użytkach rolnych).

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna.

- **Wypłata świadczeń z Ubezpieczenia Społecznego Rolników – fundusz składkowy – ustawowe zadanie KRUS**

- **zasiłek chorobowy** przysługuje ubezpieczonemu (rolnikowi, domownikowi), który wskutek choroby jest niezdolny do pracy nieprzerwanie co najmniej przez 30 dni, nie dłużej jednak niż przez 180 dni. Jeżeli po wyczerpaniu 180-dniowego okresu zasiłkowego ubezpieczony jest nadal niezdolny do pracy, a w wyniku dalszego leczenia i rehabilitacji rokuje odzyskanie zdolności do pracy, okres zasiłkowy przedłuża się na czas niezbędny do jej przywrócenia, nie dłużej niż o dalsze 360 dni.

- **jednorazowe odszkodowanie** przysługuje ubezpieczonemu (rolnikowi, domownikowi, pomocnikowi rolnika), który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz członkom rodziny ubezpieczonego, który zmarł wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej.

Za wypadek przy pracy rolniczej uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności

rolniczej albo pozostających w związku z wykonywaniem tych czynności: na terenie gospodarstwa rolnego, które ubezpieczony prowadzi lub w którym stale pracuje, albo na terenie gospodarstwa domowego bezpośrednio związanego z tym gospodarstwem rolnym lub w drodze ubezpieczonego z mieszkania do gospodarstwa rolnego, albo w drodze powrotnej lub podczas wykonywania poza terenem gospodarstwa rolnego zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej lub w związku z wykonywaniem tych czynności lub w drodze do miejsca wykonywania czynności poza terenem gospodarstwa rolnego związanych z prowadzeniem działalności rolniczej, albo w drodze powrotnej.

W przypadku pomocnika rolnika za wypadek przy pracy rolniczej uznaje się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, która nastąpiła podczas wykonywania przez pomocnika rolnika czynności określonych w umowie o pomocy przy zbiorach.

Jednorazowe odszkodowanie dla ubezpieczonego z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej ustala się w wysokości proporcjonalnej do określonego procentowo stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

- **Świadczenia z ubezpieczenia emerytalno-rentowego – zadania realizowane przez Oddział Regionalny**

- ✓ **EMERYTURA ROLNICZA**

Przysługuje ubezpieczonemu (rolnikowi i domownikowi), który:

1. osiągnął wiek emerytalny, który wynosi 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny,
2. podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat.

We wrześniowych terminach płatności świadczeń emerytalno-rentowych, razem z emeryturą, rentą lub rodzicielskim świadczeniem uzupełniającym, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, wzorem lat ubiegłych, wypłaci uprawnionym świadczeniobiorcom dodatkowe roczne świadczenie pieniężne tzw. „czternastą emeryturę”.

Świadczenie to będzie przysługiwało osobom, które na dzień 31 sierpnia 2025 r. mieli prawo do rolniczej emerytury lub renty, okresowej emerytury rolniczej bądź rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego.

✓ **RENTA ROLNICZA Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY**

Przysługuje ubezpieczonemu (rolnikowi, domownikowi), który spełnia łącznie następujące warunki:

1. jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym,
2. całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach wymienionych poniżej w pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów,
3. podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres wynoszący co najmniej:
 - a. rok - jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku do 20 lat,
 - b. 2 lata - jeśli niezdolność ta powstała w wieku powyżej 20 lat do 22 lat,
 - c. 3 lata - jeśli niezdolność ta powstała w wieku powyżej 22 lat do 25 lat,
 - d. 4 lata - jeśli niezdolność ta powstała w wieku powyżej 25 lat do 30 lat,
 - e. 5 lat - jeśli niezdolność ta powstała w wieku powyżej 30 lat, przy czym wymagane 5 lat powinno przypadać w okresie ostatnich 10 lat przed złożeniem wniosku o przyznanie renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy.

Od osoby całkowicie niezdolnej do pracy w gospodarstwie rolnym, która podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, nie wymaga się spełnienia warunków, o których mowa w pkt 2 i pkt 3 lit e.

Za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

✓ **RENTA RODZINNA**

Przysługuje uprawnionym członkom rodziny zmarłego:

- emeryta lub rencisty mającego ustalone prawo do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia (tj. emerytury lub renty inwalidzkiej z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin albo emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy),
- ubezpieczonego, który w chwili śmierci spełniał warunki do uzyskania emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy; przy ocenie prawa do renty przyjmuje się, że był on całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym.

✓ RENTA WDOWIA

1 stycznia 2025 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, dzięki którym od **1 lipca 2025 r.** możliwa będzie jednoczesna wypłata renty rodzinnej nabytej z tytułu bycia wdową lub wdowcem oraz emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, czyli zbiegu świadczeń.

Jeśli osoba jest wdową lub wdowcem i ma prawo do:

- renty rodzinnej oraz
- własnej emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy świadczenia,

to może otrzymać:

- 100% renty rodzinnej oraz 15% własnego świadczenia albo
- 100% własnego świadczenia oraz 15% renty rodzinnej.

Ważne:

Prawo do renty rodzinnej i do własnej emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy nie musi być ustalone w tym samym organie rentowym. Każdy z organów (KRUS, ZUS, WBE, BESW, ZER MSWiA) może ustalić prawo do poszczególnych świadczeń, a zbieg świadczeń może przysługiwać.

Od 1 stycznia 2027 r. będzie to 25% drugiego świadczenia.

Osoba może pobierać świadczenia w zbiegu jeżeli jest wdową/wdowcem i spełnia łącznie poniższe warunki:

- co najmniej 60 lat (kobieta) i 65 lat (mężczyzna),
- do dnia śmierci małżonka osoba pozostawała we wspólności małżeńskiej,
- osoba nabyła prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż w dniu ukończenia 55 lat (kobieta) lub 60 lat (mężczyzna),
- osoba nie pozostaje obecnie w związku małżeńskim.

Prawo do wypłaty świadczeń w zbiegu ustaje z dniem poprzedzającym dzień zawarcia nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną.

✓ DODATKI DO W/W EMERYTUR I RENT

Do emerytur i rent rolniczych przysługują dodatki/świadczenia przyznawane zarówno na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jak i na podstawie innych przepisów:

1. dodatek pielęgnacyjny,
2. dodatek kombatancki,
3. dodatek za tajne nauczanie,

4. dodatek dla sieroty zupełnej,
5. ryczałt energetyczny,
6. dodatek z tytułu pracy przymusowej,
7. świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych,
8. świadczenie pieniężne dla osób deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR,
9. dodatek kompensacyjny,
10. dodatek dla weterana poszkodowanego
11. dodatek dopełniający.

✓ **Rodzicielskie świadczenie uzupełniające**

Ustawa o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym określa warunki i tryb przyznawania rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego oraz zasady wypłacania i finansowania rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego.

Celem świadczenia jest zapewnienie niezbędnych środków utrzymania osobom, które zrezygnowały z zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej albo ich nie podjęły ze względu na wychowywanie dzieci (dzieci własne lub współmałżonka lub dzieci przysposobione lub przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej).

Świadczenie może zostać przyznane:

- matce, która ukończyła 60 lat, urodziła i wychowała lub wychowała co najmniej czworo dzieci i nie posiada dochodu zapewniającego niezbędne środki utrzymania,
- ojcu, który ukończył 65 lat, wychował co najmniej czworo dzieci, w przypadku śmierci matki dzieci albo porzucenia dzieci przez matkę lub w przypadku długotrwałego zaprzestania wychowywania dzieci przez matkę i nie posiada dochodu zapewniającego niezbędne środki utrzymania.

Świadczenie może być przyznane osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadającym po ukończeniu 16 roku życia centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych), o którym mowa w art. 3 ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 10 lat, jeżeli są:

- obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub
 - posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub
 - cudzoziemcami legalnie przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Świadczenie przysługuje pod warunkiem zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w trakcie jego pobierania.

Przez **dziecko** rozumie się dziecko:

- własne lub współmałżonka,
- przysposobione,
- przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej.

Wysokość świadczenia nie może być wyższa niż najniższa emerytura. Świadczenie podlega corocznej waloryzacji. Wysokość świadczenia po waloryzacji nie może być wyższa od najniższej emerytury.

✓ **Świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji**

Ustawa o świadczeniu uzupełniającym określa warunki nabywania prawa, tryb przyznawania oraz zasady wypłacania i finansowania świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Celem świadczenia uzupełniającego jest dodatkowe wsparcie dochodowe osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

PRAWO DO ŚWIADCZEŃ Z UBEZPIECZENIA USTALA SIĘ NA WNIOSEK OSOBY ZAINTERESOWANEJ ALBO INNEJ OSOBY MAJĄCEJ INTERES PRAWNY W USTALENIU TEGO PRAWA.

- **Świadczenia z ubezpieczenia emerytalno-rentowego – zadania realizowane przez Placówkę Terenową**

- ✓ **ZASIŁEK POGRZEBOWY**

Zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która poniosła koszty pogrzebu po śmierci:

1. ubezpieczonego, nie wyłączając osoby podlegającej tylko ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu,
2. uprawnionego do emerytury lub renty z ubezpieczenia,
3. członka rodziny osoby, o której mowa w pkt 1 lub 2,
4. osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia, lecz spełniała warunki do jej przyznania i pobierania

- ✓ **ZASIŁEK MACIERZYŃSKI**

. Zasiłek macierzyński przysługuje osobie ubezpieczonej podlegającej z mocy ustawy lub na wniosek ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu oraz emerytalno – rentowemu, bądź tylko ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, która:

- jest matką albo ojcem dziecka,
- przysposobiła dziecko w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia,
- przyjęła dziecko w wieku do 7 roku życia na wychowanie, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do 10 roku życia, jeżeli w tym czasie został złożony wniosek o przysposobienie,
- przyjęła dziecko w wieku do 7 roku życia na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do 10 roku życia.

- ✓ **DODATKOWY ZASIŁEK MACIERZYŃSKI DLA OJCA**

- Zasiłek macierzyński przysługuje ojcu dziecka podlegającemu z mocy ustawy lub na wniosek ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu oraz emerytalno–rentowemu, bądź tylko ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu jeżeli

wcześniej matka pobierała zasiłek macierzyński z tytułu urodzenia dziecka. Ojcu również będzie przysługiwał zasiłek macierzyński z tytułu przysposobienia/ przyjęcia dziecka na wychowanie, w sprawie którego wydane zostało postanowienie sądu opiekuńczego o przysposobieniu rodzinie, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 14. roku życia.

- Zasiłek macierzyński przysługuje ojcu dziecka przez okres 9 tygodni i jest wypłacany w kontynuacji pobranego przez matkę zasiłku macierzyńskiego.

Kwoty świadczeń

Zestawienie podstawowych wysokości świadczeń wypłacanych przez KRUS	
Wysokość świadczeń od 1 marca 2025 r.	
emerytura podstawowa	1.691 zł 02 gr
najniższa emerytura	1.878 zł 91 gr
dodatek pielęgnacyjny	348 zł 22 gr
dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego	522 zł 33 gr
dodatek kombatancki	348 zł 22 gr
dodatek z tytułu tajnego nauczania	348 zł 22 gr
dodatek kompensacyjny	52 zł 23 gr
dodatek dla sieroty zupełnej	654 zł 48 gr
świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej	348 zł 22 gr
świadczenie pieniężne za pracę przymusową, nie więcej niż	348 zł 22 gr
dodatek pieniężny dla inwalidy wojennego	1.333 zł 24 gr
ryczałt energetyczny	312 zł 71 gr
zasiłek macierzyński (miesięcznie)	1.000 zł 00 gr
zasiłek pogrzebowy	4.000 zł 00 gr
rodzicielskie świadczenie uzupełniające, nie więcej niż	1.878 zł 91 gr
świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, nie więcej niż 500	500 zł 00 gr

zł (razem ze świadczeniem, nie więcej niż 2.419 zł 33 gr)	
świadczenie wyrównawcze dla działaczy opozycji antykomunistycznej, łączna kwota z emerytura/rentą, nie więcej niż	3.603 zł 35 gr
Dodatek dopełniający (pierwsza wypłata w maju 2025r)	2.610 zł 72 gr
zasiłek chorobowy za 1 dzień - od 1 stycznia 2025 r.	25 zł 00 gr
świadczenie pieniężne z tytułu pełnienia funkcji sołtysa	354 zł 86 gr
Wysokość jednorazowego odszkodowania za 1% uszczerbku na zdrowiu - od 1 stycznia 2025 r.	1.431 zł 00 gr
Wysokość miesięcznego przychodu powodująca zmniejszenie lub zawieszenie wypłaty świadczenia emerytalno-rentowego (od 1 marca 2025)	
70%	6.124 zł 10 gr
130%	11.373 zł 30 gr
Kwoty maksymalnego zmniejszenia świadczeń emerytalno-rentowych w przypadku osiągnięcia przychodu powyżej 70% do 130%	
części uzupełniającej emerytury/renty rolniczej	939 zł 61 gr
renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba	798 zł 72 gr

• Działalność prewencyjna – ustawowe zadanie KRUS

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prowadzi działalność na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy rolniczej i rolniczym chorobom zawodowym. Polega ona na upowszechnianiu wśród ubezpieczonych Zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym, wiedzy o zagrożeniach wypadkami przy pracy rolniczej i rolniczymi chorobami zawodowymi, a także podejmowaniu starań o właściwą produkcję i dystrybucję bezpiecznych środków stosowanych w rolnictwie.

Działania prewencyjne kierowane są do ubezpieczonych w Kasie i ich rodzin oraz osób związanych ze środowiskiem wiejskim (sołtysów, członków KGW, itp.). Aktywności te mają zasięg lokalny lub ogólnopolski. Zasady ochrony zdrowia i życia w gospodarstwach rolnych upowszechniane są w różny sposób, w zależności od grupy odbiorców i ich tematyki. Wiedza przekazywana jest podczas szkoleń, pogadanek, konkursów i olimpiad wiedzy o bhp, przeglądów gospodarstw i prac polowych, pokazów bezpiecznej pracy

i udzielania pierwszej pomocy, w publikowanych w środkach masowego przekazu opracowaniach. Wśród rolników upowszechniane są materiały popularyzatorskie (ulotki, broszury, filmy itp.), m.in. na stoiskach informacyjno-prewencyjnych KRUS podczas imprez masowych organizowanych dla mieszkańców wsi. Kierunki tych działań oraz ich formy określone są na podstawie corocznych analiz okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy i chorób zawodowych rolników. Identyfikują je pracownicy ds. prewencji podczas postępowania powypadkowego i działań prewencyjnych.

Tematyka szkoleń dostosowywana jest do profilu produkcji i zagrożeń wypadkowych występujących w rejonie, identyfikowanych podczas postępowania powypadkowego oraz wizytacji sezonowych prac gospodarskich (podczas żniw i wykopków). Podczas szkoleń rolnicy są zachęceni do stosowania konkretnych rozwiązań – m.in. stosowania właściwego obuwia roboczego, poprawy stanu nawierzchni podwórzy i ciągów komunikacyjnych oraz drabin, które są w gospodarstwie, zakupu bezpiecznych drabin i pasów transportowych zabezpieczających przewożone ładunki objętościowe, korzystania z drabin podczas wchodzenia i schodzenia z załadowanych przyczep.

Szkolenia i pogadanki są organizowane również dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych szkół rolniczych, osób związanych ze środowiskiem wiejskim, radnych, członków Kół Gospodyń Wiejskich

Co roku Kasa organizuje konkurs na publikacje poświęcone bezpieczeństwu pracy w rolnictwie pt. "W rolnictwie można pracować bezpiecznie".

Celem konkursu jest popularyzowanie w środkach masowego przekazu wiedzy o zagrożeniach i zasadach bezpiecznej pracy. KRUS organizuje samodzielnie lub wspólnie z innymi instytucjami konkursy i olimpiady wiedzy o bhp w rolnictwie (gminne i regionalne).

Z inicjatywy KRUS do wielu konkursów wiedzy rolniczej i olimpiad młodych producentów rolnych prowadzonych przez inne instytucje, wprowadzono temat bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym.

Konkursy przeprowadzane są na zakończenie szkoleń, na imprezach rolniczych, za pośrednictwem mass mediów, organizowane są dla określonych grup odbiorców - np. dla sołtysów, członków KGW, rolników - którzy ulegli wypadkom, młodzieży i dzieci.

• **Rehabilitacja lecznicza**

KRUS zgodnie ze swym ustawowym obowiązkiem zapewnia rolnikom uprawnionym do świadczeń Kasy możliwość korzystania z rehabilitacji leczniczej. Rehabilitacja jest organizowana w formie 21-dniowych turnusów prowadzonych we własnych Centrach Rehabilitacji Rolników KRUS.

Głównym celem prowadzonej rehabilitacji jest zapobieganie inwalidztwu lub ograniczenie go do poziomu umożliwiającego ubezpieczonemu dalsze wykonywanie pracy w gospodarstwie rolnym, a w przypadku osób, które zdolność do pracy utraciły jej przywrócenie, o ile jest to możliwe w wyniku leczenia i rehabilitacji. Z tego względu należy podkreślić, że rehabilitacja nie jest adresowana do wszystkich rolników objętych ubezpieczeniem społecznym. Osoba, która chce skorzystać z rehabilitacji organizowanej przez KRUS, musi spełniać określone wymogi.

Z rehabilitacji leczniczej można korzystać nie częściej niż co 12 miesięcy. Osobom, które mają ustalone prawo do zasiłku chorobowego z tytułu czasowej niezdolności do pracy trwającej ponad 180 dni, a także osobom mającym ustalone prawo do okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym - świadczenie rehabilitacyjne można przyznać po upływie 6 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej rehabilitacji.

Poddanie się rehabilitacji jest całkowicie dobrowolne i w niczym nie ogranicza prawa rolnika do świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego rolników z wyjątkiem prawa do zasiłku chorobowego za okres przebywania w zakładzie rehabilitacji leczniczej.

Pobyt na turnusie dla tej grupy pacjentów jest bezpłatny.

✓ **Turnusy rehabilitacyjne dla dzieci rolników w 2025r**

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w okresie wakacji letnich organizuje bezpłatne turnusy rehabilitacyjne dla dzieci rolników ubezpieczonych w KRUS, z których mogą skorzystać dzieci urodzone pomiędzy 2010–2018 r. Jednym z warunków do spełnienia jest obligatoryjne ubezpieczenie przynajmniej jednego z rodziców (opiekuna prawnego) w KRUS, a także na rehabilitację może zostać skierowane dziecko, o którym mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 poz. 197).

Centra Rehabilitacji Rolników KRUS zapewniają dzieciom całodzienne wyżywienie, całodobową opiekę medyczną oraz indywidualny program rehabilitacyjny. Opiekę nad dziećmi sprawuje wykwalifikowana kadra pedagogiczna.

Turnusy rehabilitacyjne trwają 21 dni i są realizowane w Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Horyńcu-Zdroju, Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlcu, Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Szklarskiej Porębie, Centrum Rehabilitacji Rolników w Świnoujściu.

Niestety pomimo rozpropagowania informacji w szkołach, na stronach Urzędów Gmin, zainteresowanie tą formą rehabilitacji jest nadal znikome.